

RECLAME HEEFT IN DECEMBER GEVAARLIJK HOOG ALCOHOLGEHALTE

De eindejaars-feestdagen werpen hun schaduwen steeds verder vooruit. De eerste signalen vallen eind september al waar te nemen. Maar vanaf half november wordt Nederland werkelijk overspoeld door een enorme golf reclame. De feestdagen komen er aan, en alle branches willen daar een paar grijpstuivers aan verdienen. De feestvreugde wordt maximaal uitgebuit door de commercie.

In alle reclameuitingen probeert men de gezelligheid en de feestvreugde van de laatste maand van het jaar, te koppelen aan het specifieke product dat men wil verkopen. Van poelier tot boekhandel, van kaarsenshop tot elektronicazaak, van juwelier tot slijter, allemaal weten zij wel een kronkelredenering te vinden waarom juist hun product de gezelligheid en de feestvreugde zal verhogen.

Zeer opvallend is het hoge alcoholgehalte van de eindejaarsreclame. En binnen het geheel van de alcoholsector, zijn in deze tijd van het jaar vooral wijn en champagne zeer nadrukkelijk aanwezig, veel meer dan in andere maanden. Alsof Kerstmis niet door zal gaan zonder wijn op tafel, alsof het nieuwe jaar niet zal beginnen als we niet massaal champagnekurken laten knallen.

De alcoholreclame suggereert een samenhang tussen alcoholgebruik enerzijds, en toename van de feestvreugde, resp. vergroting van de gezelligheid anderzijds. Daardoor trekt hij de feestvreugde in de consumptieve sfeer. De suggestie wordt gewekt dat door dergelijke consumptie er vanzelf feestvreugde zal ontstaan. Consumenten echter kun je in je eentje, feestvieren niet. Bovendien kun je ook goed feestvieren zonder alcohol. Feestvieren impliceert interactie tussen mensen, niet interactie tussen een mens en een fles.

Door het suggereren van een verband tussen feestvreugde en consumptie, zal de alcoholreclame sommige mensen ertoe bewegen om gevoelens van eenzaamheid of verdriet te verdringen met behulp van drank. Zij willen zich ook een beetje feestelijk voelen. Alcohol is een verdovende stof, en door die verdooving voelt men zijn eenzaamheid of verdriet even niet. In eerste instantie lijkt het middel dus te werken. Wanneer de alcohol is uitgewerkt, komen eenzaamheid of verdriet echter in versterkte mate terug.

De alcoholreclame brengt de toeschouwer ertoe oorzaak en gevolg te verwisselen. De getoonde vreugde is geen gevolg van alcoholgebruik, maar het alcoholgebruik is een gevolg van vreugde. Wie eenmaal vreugdig is, kan zijn vreugde echter op wel duizend andere manieren tot uiting brengen zonder alcohol. Wie niet vreugdig is, en troost daarvoor zoekt bij alcohol, slaat de verkeerde weg in en begeeft zich op het hellende vlak dat leidt naar verslaving.

De alcoholreclame verkoopt geen dranken, maar illusies. Het gaat niet om het overbrengen van objectieve informatie over het geadverteerde product, maar om het opwekken van koopdrang daartoe.

Een voortdurend bombardement met alcoholreclame verstikt het persoonlijke informatiesysteem. Daardoor kan de betreffende persoon moeilijker, of soms in het geheel niet meer een goede afweging maken tussen vóór en tegen. Zo wordt de tegenstem, het argument dat alcoholgebruik veel vreugde vernietigt, tot zwijgen gebracht.

Bob drinkt steeds vaker mee

Sinds 2001 kent Nederland een BOB-campagne ter vermindering van het alcoholgevaar in het verkeer. Na een hoopgevende start in de eerste jaren, beginnen de campagnes minder doeltreffend te worden. Steeds vaker drinkt de BOB, de Bewust Onbeschonken Bestuurder, zelf ook een glaasje mee.

De BOB moet nuchter blijven, om zijn vrienden na afloop met de auto veilig thuis te kunnen brengen. In 2005 constateerde TeamAlert, een jongerenorganisatie voor verkeersveiligheid, dat de BOB meestal wel nuchter was, maar in toenemende mate cannabis bleek te gebruiken. Voor de verkeersveiligheid is cannabis even funest als alcohol. Cannabis werkt ontspannend, waardoor de reactiesnelheid

en de waarnemingscherpte minder worden. Verder wordt de bereidheid om risico's te nemen erdoor vergroot. Voor de verkeersveiligheid zijn alcohol en cannabis lood om oud ijzer.

TeamAlert doet overal in het land bij willekeurige discotheken onderzoek. Jongeren wordt gevraagd of zij vrijwillig mee willen werken. Zo ja, dan krijgt de BOB een stempel en legt aan het eind van de avond een blaastest af. De uitkomsten van dit jaar lijken er op te wijzen dat de BOB in toenemende mate zijn verplichtingen met betrekking tot alcoholgebruik aan zijn laars lapt.

Bij een actie in februari bij een disco in Uitgeest, bleek 31% toch gedronken te hebben. En wel zoveel dat zij boven de 0,2 promille voor beginnende automobilisten uitkwamen. In maart, bij een feest in Ahoy, was

het resultaat gunstiger. "Slechts" 19,7 procent kwam boven de 0,2 promille uit. Midden oktober was het in Drachten echter weer helemaal mis, maar liefst 42 procent van de mannen had zijn belofte niet waargemaakt. De vrouwen deden het een stuk beter, 16 procent overtreders.

Het nieuwe van de campagnes is er af. En de geloofwaardigheid ervan is aangetast doordat sinds 2005 al te duidelijk is geworden dat de campagnes mede gefinancierd worden door Heineken. Kleur en vormgeving van de posters van 2005 zagen er uit als Heineken-reclame, mede door de aanwezigheid van het woord bier. "Barbecue, biertje, Bob" was de slogan. In 2006 was het woord bier nog steeds opvallend aanwezig. En tenslotte, jongeren die als Bob toch hebben gedronken en daarna veilig thuis zijn gekomen, vertellen dat graag verder. Zo raakt de geloofwaardigheid van de campagne steeds verder ondermijnd.

Ook in België student vaak problematisch alcoholgebruiker

Eén op de tien mannelijke studenten in Antwerpen, vertoont duidelijke tekenen van problematisch alcoholgebruik. Aldus de uitkomst van een onderzoek onder studenten van universiteit en hogescholen in Antwerpen.

Studenten staan in Europa al eeuwenlang bekend als zuipschuiten. In de eerste helft van de twintigste eeuw leken zij die reputatie kwijt te kunnen raken, maar inmiddels is die hoop vervlogen.

In het eerste kwart van de vorige eeuw nam het alcoholgebruik zowel onder studenten als onder burgers flink af. Het verschil tussen die twee werd snel kleiner. In het tweede kwart van die eeuw was het alcoholgebruik in beide groepen laag. Na 1955 ging het alcoholgebruik bij beiden weer snel omhoog.

Onderzoekers van de universiteit van Antwerpen ondervroegen in 2005 een representatieve groep van 1500 studenten, gekozen uit de in totaal 27.210 studenten die dat jaar ingeschreven stonden aan de universiteit of aan één van de hogescholen van de stad..

Volgens de onderzoekers deed één op de zes ondervraagde studenten tenminste eenmaal per week aan "binge" drinken (minstens zes glazen op een avond). Op de gehele studentenbevolking van Antwerpen, zou dat ruim 4500 binge-drinkers betekenen. Een klein deel van hen, geschat op zo'n 300, deed dat dagelijks of bijna dagelijks.

Binge drinken bleek onder de studenten vooral een mannenzaak. Bijna 30% van de mannelijke studenten deed het wekelijks, tegenover krap 10% van de vrouwelijke studenten.

Indrinkcontroles rukken op

Tweederde van de middelbare scholen ondervindt overlast door het fenomeen "indrinken". Leerlingen die thuis of onderweg in een "keet" alvast een paar drankjes innemen voor ze naar een schoolfeest gaan. Disco's hebben daar nog vaker last van. Steeds meer disco's in ons land controleren daarom de bezoekers op drankgebruik voordat zij ze binnenlaten.

Indrinkcontroles zijn het afgelopen half jaar sterk in opkomst. Een jaar geleden waren die controles nog zeldzaam. Slechts enkele scholen (o.a. Vlaardingen en Zutphen) en (jongeren)disco's maakten er gebruik van. In januari schreven wij daarover "Tegen het thuis indrinken bestaat een probaat middel: alcoholcontrole bij de ingang van alle uitgaansgelegenheden".

Dat indrinkcontroles effectief zijn, bewijst het verloop van schoolfeesten en jongerendisco's waar controle plaatsvindt. Misschien drinken de jongeren binnen nu één of twee glaasjes meer, maar de vier tot tien die ze vroeger van tevoren dronken, blijven nu achterwege. Toen kwamen zij halfdronken de disco binnen, en hadden aan weinig genoeg om helemaal dronken te worden, met alle overlast vandien.

Met name in de disco's zijn de drankjes te duur om er erg veel te drinken. Slechts een enkeling kan zich een fors drinkgelag permitteren. En dan valt hij of zij meteen op, wat vaak niet de bedoeling is. Bij indrinken thuis of in de "keet", ging dat tegen supermarktprijzen. Dus heel goedkoop en minder opvallend (onder vrienden) heel veel drinken, met de vooropgezette bedoeling aangeschoten, zoniet dronken te worden. In feite brengen indrinkcontroles een scheiding aan tussen discogangers en "keetgangers".

Een paar glazen minder, betekent een forse vermindering van de overlast. Vandaar dat discotheken die zien dat de maatregel bij de concurrent een

positief effect heeft, er vaak heel snel zelf ook toe overgaan. Voor scholen geldt hetzelfde.

Illustratief was bijvoorbeeld een jongerenfeest in Dirksland op 29 september jl. Feestorganisatie, politie en verslavingszorg voerden gezamenlijk een controle uit. Alle 232 bezoekers moesten een blaastest afleggen. Jongeren beneden de zestien die gedronken hadden, ook al was het maar weinig, werd de toegang geweigerd. Hun ouders werden gebeld dat zij hun kroost konden komen ophalen. Acht "indrinkers" die de limiet overschreden, werd eveneens de toegang geweigerd. Het feest verliep zonder één wanklank. Bezoekers tevreden, organisatoren tevreden, politie tevreden (want behoefde na afloop niet op te treden). Dat vraagt om navolging.

Dingeman Korf

DE GEHEELONTHOUDER

Tweemaandelijks voorlichtingsblad over alcohol en drugs, uitgegeven door de Algemene Nederlandse Geheelonthouders Bond (ANGOB).

ISSN 0166-2880.

Verantwoordelijk eindredacteur:

Dr. ir. D. Korf, Dresselhuijweg 20, 4105 DB Culemborg, tel 0345-473239, e-mail: dkorf@tiscali.nl

Administratie:

W. Matla, Hof van Delftlaan 119, 2613 BL Delft, tel. 015-2126904, giro 849 058.

Artikelen voorgaande nummers:
www.angob.nl

Jonge Europeanen vaak dronken achter het stuur

Europese jong-volwassenen kennen weinig remmingen om met alcohol in hun bloed te gaan autorijden. In Engeland, Italië en Zweden levert de leeftijdsgroep tot 25 jaar de grootste groep alcoholrijders en alcoholdoden. Ook in Nederland en Duitsland is er reden tot bezorgdheid.

Nederlandse jongeren zijn samen met hun Britse leeftijdgenoten de zuipschuiten van Europa. De neiging om met een slok op te gaan autorijden, is bij de Engelse jongeren groter dan bij de Nederlandse. In het Greater London District betreft een kwart van alle arrestaties wegens dronken rijden jongeren van 17 tot en met 24 jaar. De politie in Leicester constateert hetzelfde. In Nederland levert de leeftijdsgroep van 25 tot en met 34 jaar het grootste aandeel aan het rijden onder de invloed. De groep beneden de 25 jaar levert 20 procent van alle drankrijders. Een procent of vijf minder dan hun Britse leeftijdgenoten dus.

Andersom, van alle bij grote controle-acties aangehouden 18- tot en met 24-jarigen heeft 1% alcohol in zijn of haar bloed, terwijl van alle gecontroleerde 25- tot en met 34-jarigen 3% alcohol in het bloed heeft. De vele waarschuwingen gericht aan beginnende bestuurders, lijken in Nederland dus toch wel effect te hebben.

Italië geeft de cijfers op een wat andere manier weer. Veertig procent van alle jongeren die vóór hun vijftiengste levensjaar sterven, is een verkeersslachtoffer. Het totale aantal alcoholslachtoffers in het verkeer bedraagt ca. 3000 per jaar.

Ook in Duitsland is de situatie zorgwekkend. Daar heeft men al maatregelen genomen. Sinds kort mogen jongeren in het geheel geen alcohol in hun adem hebben, als zij tijdens het autorijden aangehouden worden om een blaastest te doen. Die maatregel geldt voor jongeren tot 21 jaar!

WIJNVERKOOP VIA INTERNET

Diverse handelsfirma's benutten Internet als enige verkoopkanaal. Niet zoals particulieren, voor het verkopen van tweedehands goederen, maar voor nieuwe. Het begon met boeken, kleding volgde kort daarna. De laatste paar jaren is ook wijn zo verkrijgbaar.

Wie een winkel heeft aan een straat, is voor iedere toevallige voorbijganger zichtbaar. Ook voor inspecteurs en surveillerende agenten. Wie bestellingen via internet binnen wil krijgen, moet zijn bestaan bekend maken. Doet hij dat alleen aan leden van een bepaalde vereniging, dan is hij alleen voor hen zichtbaar. Dat bestaan in het verborgene, blijkt ertoe te leiden dat sommigen het niet zo nauw nemen met

Heineken overschrijdt fantsoensnorm

NOGMAALS : ALCOHOL EN BORSTKANKER

De diverse soorten alcoholhoudende drank vergroten de kans op borstkanker in gelijke mate. Drie glazen per dag verhogen het risico voor borstkanker evenveel als één pakje sigaretten per dag. Aldus Amerikaanse onderzoekers op het congres over kanker eind september in Barcelona. Heineken trekt zich van die wetenschap echter niets aan.

Dat alcoholgebruik de kans op borstkanker verhoogt, werd al sinds 1976 zeer waarschijnlijk geacht. Prof. Lyon en medewerkers van de universiteit van Utah publiceerden in dat jaar hun vergelijkend onderzoek naar gezondheid en ziekte onder Mormonen tegenover die onder niet-Mormonen. Zij concludeerden dat alcohol de kans op kanker van de mond- en keelholte, van de slokdarm en van de maag aantoonbaar vergrootte en dat het zeer waarschijnlijk was dat dit ook gold voor borstkanker.

De ontdekking in de tachtiger jaren dat alcohol verstorend werkt op de hormoonbalans, versterkte de theorie dat alcohol de kans op borstkanker vergroot. Onderzoek in Noorwegen onder leiding van prof. Kjaerheim bevestigde vervolgens in 1993 de conclusie dat alcoholgebruik de kans op borstkanker vergroot. In 1994 kwam P. A. v.d. Brandt van de universiteit van Maastricht tot de conclusie dat vanaf een consumptieniveau van drie glazen per dag de kans op borstkanker sterk vergroot is. En in 1996 ontdekte een team onder leiding van prof. Ben-Eliyahu van de universiteit van Jeruzalem dat alcohol de uitzaaiing van kanker versterkt.

Ook over de mate waarin het risico toeneemt, is al eerder gepubliceerd. Zo kwamen onderzoekers van de universiteit van Chicago in 1998 tot de conclusie dat het risico met 9% toeneemt per dagelijks gedronken glas alcoholhoudende drank. Vier jaar later kwamen Britse onderzoekers tot de conclusie dat bij de door hen onderzochte proefpersonen het risico toenam met 7% per dagelijks gedronken glas.

Het nieuwe Amerikaanse onderzoek dat in Barcelona gepresenteerd werd, is verricht onder 70.033 vrouwen. Bij een consumptieniveau van 1 tot 2 glazen per dag, bleek de kans op borstkanker 10% hoger te zijn dan bij een consumptieniveau tussen de 0 en 1 glas. Bij 3 of meer glazen per dag bedroeg de toename 30 procent. Tot dusver weinig nieuws. De ontdekking dat er bij gelijke consumptieniveaus geen verschil te constateren viel tussen bier, wijn en sterke drank, was wel nieuw.

Prof. Maisonneuve, hoofd epidemiologie bij het Europees Instituut voor Oncologie, kwam in Barcelona op grond van door hem verricht onderzoek tot de uitspraak dat alcoholhoudende drank een zwaar onderschatte risicofactor is met betrekking tot borstkanker. Hij verklaarde met betrekking tot kanker: "Het gaat om de hoeveelheid alcohol die wordt geconsumeerd, niet het type". En speciaal met betrekking tot borstkanker: "Vrouwen die wijn drinken omdat ze denken dat het gezonder is dan bier, vergissen zich".

Volgens andere onderzoekers zou in Groot-Brittannië ongeveer 4 procent van alle gevallen van borstkanker door alcoholgebruik veroorzaakt worden. Borstkanker is na longkanker de meest voorkomende kanker bij vrouwen. Dat betekent voor Groot-Brittannië zo'n 1750 vermijdbare gevallen van borstkanker per jaar.

In Nederland worden jaarlijks in totaal ca. 12.500 nieuwe gevallen van borstkanker geconstateerd. Bij ons veroorzaakt alcoholgebruik dus ieder jaar zo'n 500 nieuwe gevallen van borstkanker.

In het licht van het voorgaande is het bijzonder wrang te moeten constateren dat Heineken besloten heeft zijn reclame meer op vrouwen te richten. Dus meer advertenties in vrouwenbladen, meer vrouwen in de afbeeldingen en TV-spotjes, meer sponsoring van evenementen voor vrouwen. Verder heeft men dit jaar een speciaal bier voor vrouwen op de markt gebracht: Wieckse Rosé. Vrouwen moeten aan het bier, en Heineken schuwt geen enkel middel.

Het allerwrangste is wel het feit dat Heineken besloten heeft om de organisatie Pink Ribbon te sponsoren. Dat is de organisatie die zich inzet voor het voorkomen van borstkanker en ondersteuning biedt aan vrouwen die borstkanker hebben. De mentaliteit van Heineken is er één van de meest verachtelijke soort.

het naleven van de wet. De kans op ontdekking is klein.

Zo is er de Nederlandse firma Wijnvoordeel, die opereert vanuit een boerderij in Ruinerwold. Die firma heeft zich in korte tijd opgewerkt tot de grootste online wijnverkoper van Nederland. Wijnvoordeel overtreedt nogal eens de Drank- en Horecawet en de Code voor Alcoholhoudende Dranken. Geruime tijd geleden diende Stap een klacht in, en won enkele maanden geleden die zaak.

In de eerste helft van oktober diende de Stiva (!) een klacht in, die nog behandeld moet worden. In de tweede helft van oktober diende Stap een tweede klacht in. Wij zijn benieuwd!

NEIGING TOT GEWELD BEHANDELBAAR

Al eeuwenlang is bekend dat alcohol de zelfbeheersing ondermijnt. De tegenwoordig als "zinloos geweld" betitelde vorm van geweld, heeft heel vaak een alcoholachtergrond. Psychiater Brouwers promoveerde onlangs aan de universiteit van Tilburg op een onderzoek naar de oorzaken van zinloos geweld.

Ruim een kwart eeuw geleden gaf het rapport van een Kamercommissie onder leiding van Hein Roethof, voor het eerst een kwantitatief inzicht in de oorzaken van de verschillende vormen van kleine criminaliteit. Zo bleek destijds ruim 40 procent van de gevallen van openbare geweldpleging begaan te worden onder de invloed van alcohol. De grootste invloed had alcoholgebruik op vandalisme, bijna 70 procent van de gevallen. Ook beledigen, schelden en ruzie maken bleken vaak "alcoholdelicten" te zijn.

Psychiater Brouwers heeft plegers van "zinloos geweld" vergeleken met onschuldige vrijwilligers van hetzelfde opleidings- en welstandsniveau. Hij concludeert uit die vergelijking dat het gebruik van alcohol en/of drugs de belangrijkste oorzaak is van overdreven gewelddadige reacties op kleine provocaties, ofwel "zinloos geweld". Daarnaast is het bezit van wapens een belangrijke oorzaak.

Naast deze externe factoren, zijn ook interne factoren van belang. Zo vertonen veel plegers van zinloos geweld een gebrekkige uitdrucksvaardigheid, gebrek aan zelfbeheersing, in het onderbewuste aanwezige vijandigheid, en een gebrek aan incas-

seringsvermogen. Een aantal factoren die, wanneer zij in voldoende mate aanwezig zijn, als "impulsief gewelddadige stoornis" gekarakteriseerd kunnen worden. Brouwers formuleert in zijn proefschrift criteria voor het vaststellen daarvan.

Mensen met een impulsief gewelddadige stoornis maken geen innerlijke afweging voordat zij tot geweld overgaan, houden geen rekening met de consequenties van hun daden. De stoornis kan door psychiatrische behandeling genezen worden.

Maatschappelijk gezien blijft het een probleem dat de stoornis verborgen aanwezig kan zijn bij heel veel mensen. Pas wanneer hij tot uiting is gekomen (bijv. na alcohol- en/of druggebruik) is er aanleiding tot psychiatrisch ingrijpen. De hele bevolking testen op de aanwezigheid van de stoornis is ondoenlijk. Dat zou veel meer patiënten opleveren dan de geestelijke gezondheidszorg aankan. Alcohol weg houden uit risicosituaties is een efficiëntere aanpak.

Dingeman Korf

Zes miljoen drugsverslaafden in Egypte

Egypte telt volgens de laatste schattingen ongeveer zes miljoen drugsverslaafden. Dat is 8,5 procent van de bevolking. De leeftijdsklasse van 15 tot en met 24 jaar telt de meeste verslaafden.

De meerderheid van de verslaafden gebruikt cannabisproducten. Vooral "bango", een soort marihuana is populair. De Nederlanders die nog steeds beweren dat cannabis onschadelijk is, zij dit ter overdenking aanbevelen.

Verder is Egypte een doorvoerland voor andere drugs. Daarbij "valt er weleens wat van de wagen". Het land kent daardoor ook vrij veel verslaafden aan opium, heroïne en chemische drugs.

LEEFTIJDGRENSEN ALCOHOL WORDT GEEN ZAAK VAN GEMEENTEN

Het plan van de ministers Ter Horst (BZK) en Klink (VWS) om de gemeenten meer vrijheid te geven bij de invulling van het alcoholbeleid, is door de Tweede Kamer van tafel geveegd. Vooral het idee om gemeenten de mogelijkheid te bieden om plaatselijk de leeftijdsgrens van 16 jaar voor het kopen van zwak-alcoholhoudende drank te verhogen naar 18 jaar, kreeg een storm van kritiek te verduren.

Alcoholgebruik door jongeren veroorzaakt in veel gemeenten ernstige overlast. Daarom hebben verschillende gemeenten gevraagd om de leeftijdsgrens van 16 jaar voor bier en wijn te verhogen naar 18 jaar. Op grond daarvan kwam minister Ter Horst eerder met het idee om te komen tot één leeftijdsgrens van 18 jaar voor alle soorten drank. Dat idee werd door de Tweede Kamer afgevoerd. Daarop kwam zij met het idee om die beslissing in handen van de gemeenten zelf te leggen. Wij schreven daarover in het vorige nummer van dit blad.

Voordeel van een dergelijke regeling is dat de gemeente het beleid op de plaatselijke situatie kan afstemmen, en dat het beleid een wettelijke basis krijgt. Door dat laatste kunnen landelijke supermarktketens het plaatselijke beleid niet meer doen mislukken zoals gebeurde met het convenant van Katwijk.

Nadeel is dat de plaatselijke horeca en middenstand veel druk kunnen uitoefenen op de besluitvorming in de gemeenteraad, en dat er ongelijkheid kan ontstaan tussen aan elkaar grenzende gemeenten. Jongeren gaan

dan naar de horeca en de supermarkt in een buurgemeente die nog de grens van 16 jaar aanhoudt.

Zowel linkse als rechtse partijen in de Tweede Kamer wezen het nieuwe plan, dat door het kabinet wél werd gesteund, af. Ook de regeringspartij PvdA wees het af. Daarbij schuwden sommigen een af en toe wat demagogische argumentatie niet. Zo vroeg kamerlid Kant of straks de leeftijd om auto te mogen rijden ook door de gemeente zou worden vastgesteld. Onzin natuurlijk, want auto's rijden van de ene gemeente naar de andere, maar horecabedrijven staan vast.

De discussie in de Tweede Kamer over de alcoholoverlast, heeft er wel toe geleid dat de Voedsel- en Warenautoriteit (VWA) 25 extra inspecteurs mag gaan aanstellen om toezicht te houden op de naleving van de Drank- en Horecawet. Een doekje voor het bloeden, en ook een beetje dweilen met de kraan open. De kraan moet dicht, en dat bereik je niet door inspecties. Die constateren alleen wat er gebeurd is, maar voorkomen nauwelijks iets. Voorkomen is echter altijd nog beter dan genezen.

Dingeman Korf

ALCOHOLALARM BIJ DE KASSA

Albert Heijn wil de verkoop van tabak en alcohol aan jongeren beneden de zestien effectiever tegengaan. Daartoe heeft men een campagne "Onder de 16 is fris de boodschap" gestart voor de medewerkers. Die moet de medewerkers manen tot voorzichtigheid bij het verkopen van tabak en alcohol.

Daarnaast heeft men de scanners omgebouwd. Die geven een apart piepje bij het scannen van bier, wijn, breezers en tabak. Daardoor wordt de caissière gewaarschuwd om de klant goed te bekijken, en bij twijfel naar zijn of haar leeftijd te vragen.

Volgens woordvoester José Mes is AH de enige supermarktketen die met een dergelijk waarschuwingssysteem werkt. Exacte cijfers over het effect van het verkoopalarm zijn er niet, maar men heeft in de supermarkten duidelijk het gevoel dat de verboden verkoop aan jongeren erdoor vermindert is.

Politie gaat dronken fietsers aanpakken

Een fietser is net zo goed een verkeersdeelnemer als een automobilist. Rijden onder de invloed van alcohol, is ook op de fiets niet toegestaan. Steeds meer alcoholbeluste figuren nemen echter de fiets in plaats van de brommer of de auto als zij ergens gaan drinken. De politie gaat meer aandacht aan hen schenken.

Dronken fietsers zijn een gevaar in het verkeer. Voor zichzelf, maar ook voor anderen. De kans op een ongeval is voor fietsers en bromfietzers zelfs groter dan voor automobilisten omdat zij ook nog eens hun evenwicht moeten bewaren op twee wielen. De ernst van de verwondingen neemt echter af naarmate de snelheid lager is. Daarom pakken steeds meer uitgaanders de fiets.

Bij de grote alcoholcontroles door de politie worden gewoonlijk alleen automobilisten en motorrijders aangehouden. Die controles worden vaak aan uitvalswegen van steden, of aan de hoofdrijbaan van provinciale wegen gehouden, zodat er alleen maar auto's en motorfietsen en een enkele verdwaalde bromfietser aangehouden kunnen worden. Die grote controles krijgen ook veel publiciteit. Verkeer op fietspaden wordt tot nu toe zelden gecontroleerd op alcohol (wèl op verlichting).

Bij de voorlichtingsacties tegen alcohol in het verkeer, heeft de nadruk van oudsher eveneens op automobilisten gelegen. De oudste slagzin van Veilig Verkeer was: "geen alcohol bij snelverkeer". Het gevaar dat alcohol oplevert in het gemotoriseerde verkeer is door dit alles redelijk doorgedrongen tot het algemeen bewustzijn. Van het gevaar bij fietsen of paardrijden is

Paddo's harder aangepakt

De verkoop van paddo's (hallucogene paddestoelen) wordt binnenkort officieel verboden. Zij gaan in de Opiumwet ingedeeld worden bij de hard-drugs. Drugs dus met onaantoonbaar risico. Dergelijke drugs zijn verboden.

Tot nu toe zijn gedroogde paddo's in de Opiumwet geklassificeerd als soft-drugs, net als cannabis. Zij mogen alleen verkocht worden aan personen van 18 jaar en ouder. Verse paddestoelen staan helemaal niet in de Opiumwet, en mogen dus vrij verkocht worden.

De ministers van Volksgezondheid en van Justitie zijn het begin oktober

het publiek veel minder doordrongen. Wettelijk geldt echter ook voor hen een grens van 0,5 promille.

Een fiets mag dan gewoonlijk wel een lage snelheid hebben, maar wanneer een dronken fietser een botsing met een normaal rijdende auto veroorzaakt, kan de botsing evenzogoed dodelijk zijn. Vooral voor de fietser. Maar als de automobilist in een poging de fietser te ontwijken tegen een boom knalt, over de kop gaat of het water inrijdt, kunnen ook bestuurder en/of inzittenden omkomen.

Onlangs bekeurde de Amsterdamse politie een 32-jarige dronken fietser die een botsing met een taxi had veroorzaakt. In Dordrecht arresteerden agenten begin september een 41-jarige fietser die het verkeer in gevaar bracht doordat hij zonder zichtbare aanleiding omviel en languit op de weg smakte. Als er achter hem een auto had gereden, was die dwars over hem heen gegaan. De dronken fietser bleek in het bureau een promillage van maar liefst 2,4 te blazen.

In 2006 kwamen 216 fietsers om in het verkeer. Een jaar eerder waren dat er 181. Helaas geven de landelijke statistieken niet aan bij hoeveel van die gevallen alcohol in het spel was. Volgens de politie is er echter duidelijk sprake van een toename van het dronken fietsen. Vandaar dat men daar tegen meer actief wil gaan optreden.

Concrete, gedetailleerde cijfers over aantal en aard van de verwondingen bij alcoholische fietsongevallen, zijn te vinden in een bijna 14 jaar oude publicatie van de sectie Traumatologie van het Academisch Ziekenhuis in Groningen. Wij schonken daar maart 1994 aandacht aan in dit blad, en schreven toen "de politie zou zich trouwens wel wat meer mogen inzetten om dronken

na maandenlang overleg eens geworden over een nieuwe classificatie van paddo's. Zowel de verse als de gedroogde vorm wordt ingedeeld bij de hard-drugs.

Reden voor de veranderde classificatie is de onvoorspelbaarheid van de werking van het product. Sommige gebruikers merken nauwelijks enig effect, maar anderen krijgen er een psychose van.

In de eerste helft van dit jaar waren er in Amsterdam drie geruchtmakende gevallen van een ernstige psychose. In twee gevallen leidde dat tot de dood van de gebruiker. Wij berichtten daarover in het vorige nummer van dit blad.

fietsers uit het verkeer te halen". Ruim 13 jaar later lijkt onze constatering eindelijk breder gedeeld te worden.

Volgens genoemde publicatie had in 1992 van de gewonde fietsers die naar het ziekenhuis kwamen, 11,2 procent alcohol in zijn of haar bloed. Bij de nachtelijke ongevallen, tussen 10 uur 's avonds en 6 uur 's morgens, had echter tweederde van de gewonde fietsers alcohol in het bloed. Ongevallen overdag betroffen vaak woon-werkverkeer of huis-schoolverkeer, en daarbij was nauwelijks sprake van alcoholinvloed.

Onder de slachtoffers van alcoholische fietsongevallen waren mannen sterk oververtegenwoordigd. En binnen die groep was de leeftijdsklasse van 20 tot 29 jaar weer sterk oververtegenwoordigd. Uitgaanspubliek dus, studenten en "stappers".

De meeste fietsongevallen waarbij alcohol in het spel is, zijn eenzijdige ongevallen. Het benevelde rijgedrag berokkent dan alleen schade aan de drinker zelf. Typische voorbeelden zijn: vallen wanneer men (schuin) tegen een stoeprand oprijdt, van het fietspad af de berm in rijden en dan vallen, tegen een boom of (doorn)struik belanden, of in het water raken, tegen geparkeerde auto's rijden en dergelijke. Bij heel hoge alcoholpromillages vallen fietsers soms gewoon omver.

Alcohol tast de werking van hersenen en zenuwstelsel aan. Daardoor worden allerlei functies ervan minder accuraat of minder effectief uitgevoerd. Zo neemt de reactietijd toe, neemt het inschattingsvermogen voor situaties en snelheden af, vermindert het evenwichtsgevoel en verslechtert de spiercoördinatie.

De verwondingen bij alcoholische eenzijdige fietsongevallen zijn licht tot matig. Ziekenhuisopname komt slechts bij uitzondering voor. Schaaf- en snijwonden aan gezicht, armen en benen komen het meest voor. Althans bij degenen die naar de Spoedeisende Hulp komen. Vermoedelijk komen blauwe plekken nog veel vaker voor, maar daarmee gaat niemand naar het ziekenhuis. Daarnaast komt breuk van sleutelbeen, opperarmbeen, pols of rib voor, evenals (meestal lichte) hersenschudding.

De politie gaat meer aandacht schenken aan het handhaven van de promillagegrens bij fietsers. Bij meer dan 0,5 promille alcohol in het bloed, bedraagt de boete 85 euro. Dat bedrag kan verdubbeld worden wanneer men de verkeersveiligheid in ernstige mate in gevaar brengt. De caféfietsers zijn gewaarschuwd!

Britten eindigen vakantie vaak achter de tralies

Ieder jaar kent de vakantie voor enkele duizenden Britten een triest einde. Zij sluiten hun buitenlandse vakantie af achter de tralies, in een ziekenhuisbed, en in zeldzame gevallen zelfs tussen zes planken.

De grootste bijdrage tot een triest einde van de vakantie levert alcoholgebruik. Geweld of vandalisme na alcoholgebruik leiden tot gevangenneming. Ziekenhuisopnamen zijn het gevolg van verkeersongevallen of geweldpleging, na eigen of andermans alcoholgebruik. Aldus de krant *The Independent*, die citeert uit officiële overheidsstatistieken.

Drugs leveren een kleinere bijdrage, en vrijwel uitsluitend aan vakantiebeëindiging achter de tralies. Beroving met geweld, voedselvergiftiging en exotische ziekten leveren elk een klein deel van de ziekenhuisopnamen.

Het grootste deel van de ongelukkig aflopende vakanties is dus te wijten aan het gedrag van de slachtoffers zelf.

EUROPARLEMENT WIL CAMPAGNE IN PLAATS VAN WAARSCHUWING OP ETIKET

Het Europees Parlement is van mening dat zwangere vrouwen bewuster gemaakt moeten worden van de risico's van alcoholgebruik voor het ongeboren kind. Het parlement vroeg begin september aan de Europese Commissie om daarvoor een campagne te ontwikkelen.

In februari van dit jaar verwierp het Europees Parlement nog het voorstel om een waarschuwing tegen gebruik van alcohol tijdens de zwangerschap verplicht te stellen op de etiketten van alcoholhoudende dranken. In april liet minister Klink (Volksgezondheid) weten in Nederland een dergelijke waarschuwing vooralsnog evenmin te willen invoeren. Zulks overigens in tegenstelling tot eerdere uitspraken van hem.

Een representatieve enquête onder Europese burgers heeft uitgewezen dat een grote meerderheid van hen (77%) wél een waarschuwing op het etiket wil. Ook in Nederland is een meerderheid van het publiek er voorstander van.

In enkele staten van de VS is een dergelijke waarschuwing al jaren gemeengoed. Dat lijkt resultaat te hebben, want in die staten drinkt nog maar 20 procent van de zwangeren alcohol. In Nederland is dat 30-50

procent, en in Ierland 80 procent. Finland is onlangs begonnen met een waarschuwing op het etiket en Frankrijk begint er binnenkort mee.

Wij denken dat een waarschuwing op het etiket meer effect zal sorteren dan nog weer een bewustwordingscampagne. Zwangeren worden, zeker in ons land, al van vele kanten gewaarschuwd tegen alcoholgebruik. Toch ligt het percentage zwangeren dat blijft drinken onaantvaardbaar hoog. Nog een waarschuwende campagne erbij, zal daar ons inziens weinig aan veranderen.

Een waarschuwing op het etiket confronteert de zwangere nog eens vlak voordat zij wil inschenken met de inhoud van de eerdere waarschuwingen.

En dit...

... was een poging tot zelfmoord, of een poging om het record alcoholpromillage dat overleefd kan worden hoger te stellen.

In het Duitse stadje Leer werd een 35-jarige vrouw bewusteloos op het trottoir aangetroffen. Zij werd met spoed naar de afdeling intensive care van het ziekenhuis gebracht. Daar ontdekte men de oorzaak van haar bewusteloosheid : alcohol. Haar promillage was ongewoon hoog, namelijk 6,12.

Zij moest 24 uur op de intensive care blijven, want vanaf 3,5 promille kan alcohol dodelijk zijn. Daarna moest zij nog 24 uur in een gewoon ziekenhuisbed verblijven. De rekening komt nog

* * *

... was een geval van alcoholische geweldpleging. Het gebeurde afgelopen zomer in het Drentse Tynaarlo.

Een 29-jarige zwaar beschonken man mishandelde zijn vrouw en zijn schoonmoeder. Nadat die het huis waren ontvlucht, schakelden zij de politie in. Die trof de man slapend in

het huis aan. Er was van alles vernield in het huis.

De man werd meegenomen naar het bureau en kreeg de volgende dag een proces-verbaal wegens huiselijk geweld

* * *

... was weer eens een illustratie van alcoholgevaar in het scheepvaartverkeer.

Het gebeurde 28 september in de haven van Vlissingen. Een schip onder de vlag van Bermuda ramde bij zijn vertrek een Engels schip. Beide schepen liepen flinke schade op.

De havenpolitite constateerde dat de kapitein van het Bermudese schip, een 45-jarige Rus, onder de invloed van alcohol verkeerde. Hij was zelfs te dronken om de blaastest af te leggen ! We weten niet hoe de regels in Rusland zijn, maar een Nederlandse kapitein zou zijn diploma kwijt zijn

* * *

... gebeurde in de heel vroege ochtend van zondag 24 september. Een oplettende vrachtwagenchauffeur meldde aan de politie dat op de A-13 een automobilist merkwaardig rijgedrag vertoonde.

De agenten zagen de betreffende bestuurder rijden met een snelheid die varieerde tussen 30 en 60 km per uur. Ook zagen ze dat hij over enkele

meters de vangrail schampte. Op stopbord en zwaailichten reageerde de man niet.

Toen hij eindelijk met veel moeite tot stoppen was gebracht (waarbij hij nog tegen de politieauto aan reed) bleek de 38-jarige Rotterdamse bestuurder stomdronken. Hij was te dronken om de blaasproef af te leggen, en tijdens het afleggen van een verklaring viel hij in slaap. Hij werd dus meegenomen naar het bureau waar een bloedproef werd afgenomen en hij zijn roes mocht uitslapen. Zijn beschadigde auto werd tijdelijk uit het verkeer genomen

* * *

... was weer eens een geval van alcoholisch vandalisme. Het gebeurde in de vroege uurtjes van zondag 23 september in Delft.

Getuigen zagen dat een man bezig was een auto te vernielen en belden de politie. Toen die arriveerde had de man inmiddels de buitenspiegels vernield en de ruitenwissers afgebroken, en stond op dat moment op het dak te springen.

De politie arresteerde de vernielzuchtige dronken 30-jarige Delftenaar en nam hem voor de rest van de nacht in arrest. De volgende dag mocht hij, na het opmaken van proces-verbaal gekalmeerd het bureau verlaten. De rekening voor zijn wangedrag zal niet mals zijn

Nieuwjaarsbijeenkomst

op 't Spoek

Op zondag 13 januari 2008 wordt op 't Spoek de traditionele Nieuwjaarsbijeenkomst gehouden. Het bestuur van de Stichting Angob Vakantietoord en de beheerder nodigen u van harte uit.

De bijeenkomst wordt gehouden van 13.00 tot 16.00 uur.

Verschijning G.O.

Voor het eerstkomende nummer van dit blad is 10 januari gepland als verschijningsdatum.

Copij voor dat nummer graag uiterlijk 14 december bij de redactie.

Let op: het volgende nummer heeft een wat ander uiterlijk.

De gedane suggesties voor een nieuwe naam voor ons blad, zijn besproken in de laatste bestuursvergadering. Onder de radicaal nieuwe namen was er geen die veel enthousiasme wist op te wekken. Daarom is er gekozen voor een tussenvorm tussen de huidige naam en de door velen gebruikte afkorting GO. Wie de kleine lettertjes leest ziet nog steeds staan "De Geheelonthouder" en wie alleen de grote letters leest ziet "De GO". Verder is de lay-out van de kop gemoderniseerd. Hierbij het resultaat.

Ouderenweek 7 – 14 september 2007

Dit jaar (2007) werd ons ouderen in september weer een week op 't Spoek aangeboden. We hebben die week erg genoten. Zaterdagavond begon het met bingo in de kantine, zondag werd de omgeving verkend. Heerlijk gewandeld in de bosrijke omgeving.

Maandagochtend de gebruikelijke kennismakingsochtend, met koffie en appeltaart. Wil heette ons welkom en vertelde over de avondprogramma's voor de komende week en over het uitje op donderdag. Overdag was men vrij om doen waar men zin in had. Maandagavond vertoonde Wil dia's van de omgeving en van Denemarken, o.a. van Legoland en van krijtrotsen.

Dinsdagavond kregen we een presentatie over gezond oud worden en blijven. Dat was zeer leerzaam. Ook konden we proeven van lekkere dingen en kregen we een gevulde tas mee met informatie en gebruiksartikelen. Een zeer geslaagde avond.

Woensdagavond was er de traditionele bingo, weer verzorgd door Cor. We konden voor 1 euro een bingoboekje kopen. Er waren leuke prijsjes te winnen. Het was een heel gezellige avond en voor we het wisten alweer over tien. Wil vertelde voordat we naar bed gingen, dat we de volgende ochtend om 10 uur in de kantine werden verwacht.

Donderdagochtend stapten we na een kopje koffie in de auto's die voor de kantine stonden opgesteld. Het werd een mooie route langs dorpen en landschappen. We kwamen tegen lunchtijd bij de jachthaven van Hattem, waar we in de openlucht hebben gepicknickt. Lekkere broodjes, krentenbollen en koffie of thee. Daarna gingen we naar het Anton Pieck museum. Wat hij tekende is uniek en zeer de moeite waard om te bekijken. Vervolgens ging de tocht verder naar de IJssel. Op de dijk zijn we in een restaurant wat gaan gebruiken. Ook hier konden we buiten op een terras zitten met een mooi uitzicht op de omgeving.

Om 17.15 u waren we terug op 't Spoek. Omstreeks half zeven gingen we aan het afscheidsdiner. Dat was weer prima verzorgd, we hebben zitten smullen. Tenslotte de bonte avond als besluit. Janny en Henk speelden heel verdienstelijk bekende wijsjes, zodat

af en toe werd meegezongen. Zelf had ik wat zelf gemaakte gedichten, en het weekverslag op rijm. Al met al een gezellige avond.

ANGOB bestuur bedankt voor de week; chauffeurs bedankt voor de rit; maar vooral Bea, Wil, Cor en Johan bedankt voor jullie inzet. Hopelijk allemaal tot ziens september 2008

Trien Lubbes-Kluft

Ithin andum nos cone ad in Ita, simissi
muspion sultoriam concereis morum a
vivisque in delus, nocur, sessilibus patam
forur. Si tus villicaut L. Firverde andam pl.
For alinpratiam ducli sat, Ti. C. Nam tem
Romnes vissid movest et vivene tam ad
consumam im loc, pes Ad sensum porem
seris veres? Nostorus, eginte faciavatus,

Nieuws Stichting ANGOB en Stichting Angob Vakantietoord

Stichting ANGOB

Op 25 september kwam het bestuur voor het eerst bijeen als bestuur van de Stichting ANGOB. De notaris had op 22 juni zonder ons vooraf in te lichten de akte gepasseerd. Een gemiste kans voor publiciteit. De ANGOB is nu een stichting, maar de vertrouwde gezichten zaten weer rond de tafel.

Als altijd was er een volle agenda. De notulen van de vergadering van 8 mei werden besproken en de ingekomen stukken behandeld. Uitgebreid kwam de website aan de orde. Om verschillende redenen zijn we overgestapt naar een andere provider. Er wordt nu volop gewerkt aan de ontwikkeling van een nieuwe website. Naar we hopen kan die binnenkort de oude vervangen. Als gebruikelijk werd er ook weer gesproken over het vakantietoord. Rob deed verslag van seizoen 2007.

Door de omzetting van de vereniging in een stichting zijn alle leden daar automatisch begunstiger van geworden. Een begunstiger (ook een echtpaar) betaalt volgend jaar minimaal 10 euro en krijgt daarvoor het abonnement op De Geheelonthouder. Omdat in de statuten van een stichting niet alle details geregeld worden, is een huishoudelijk reglement in voorbereiding.

Ook de komende juridische fusie tussen de Stichting ANGOB en de Stichting Angob Vakantietoord stond op de agenda. Dit kan pas voorjaar 2008, na afsluiting van het boekjaar zijn beslag krijgen. Aan de verdere voorbereidingen wordt gewerkt.

Bij het agendapunt Propaganda en Voorlichting kwam een nieuw ontwerp

voor de kop van De Geheelonthouder ter sprake. U treft een verkleind ontwerp aan in dit nummer,

Verder was er een offerte van een vormgever voor het maken van een nieuw logo. Het bestuur stemde in met de kostenopgave en vroeg allereerst wat schetsontwerpen te kunnen ontvangen.

Tenslotte kwam de begunstigersdag (de opvolger van de Alg. Vergadering) aan de orde. Het voornemen is om die dag te houden in de maand september 2008.

Op 22 november komt het bestuur weer bijeen.

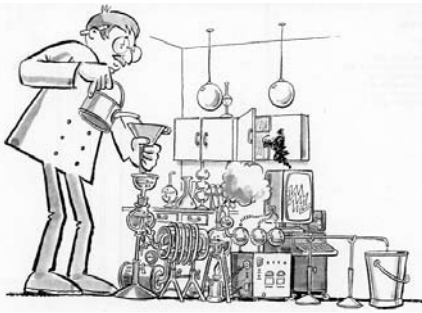
Stichting Angob Vakantietoord

Zo langzamerhand hebben de eekhoorns, de konijnen en de vogels weer bezit genomen van het terrein. De zomergasten zijn allemaal vertrokken. De winterwerkzaamheden zijn van start gegaan. Bij de hoofdingang is inmiddels een hek geplaatst om te voorkomen dat de zwijnen langs die ingang het terrein opkomen.

De RECRON (de organisatie voor recreatiebedrijven) het initiatief genomen om de zwijnschade op de Veluwe recreatiebedrijven te inventariseren. De overlast en de kosten die gemaakt moeten worden nemen onaanvaardbare vormen aan. Wellicht zijn er mogelijkheden voor een tegemoetkoming voor wildschade.

Elders in dit blad treft u een aankondiging aan voor de Nieuwjaarsbijeenkomst op 13 januari. U bent van harte uitgenodigd.

Rob Peereboom

Finnen hamsteren alcohol in Estland

Grote prijsverschillen aan weerszijden van de grens verleiden tot het doen van inkopen aan de goedkope kant. Zo laden Engelsen al jaren de kofferbak van hun auto graag vol met drank in Frankrijk. Zweden halen veel van hun drank uit Denemarken of Duitsland. Maar de kroon spant het alcoholtoerisme tussen Finland en Estland.

Drank kost in Estland ongeveer half zo veel als in Finland. Vóór 2004 was het prijsverschil nog groter. Sinds Estland zich in 1991 losmaakte van de Sovjet-Unie, begonnen veel Finnen drinkuitstapjes naar de Estse hoofdstad Tallinn te maken. Ook nam men drank mee terug naar huis. Destijds mocht men echter slechts beperkte hoeveelheden als "souvenir" meenemen naar huis. En de Finse douane controleerde grondig. Dus bleef het "alcoholtoerisme" beperkt.

Sinds Estland in 2004 lid werd van de Europese Unie is het hek echter van de dam. Auto's vol drank rijden in Tallinn de veerboot op. En er varen speciale cruiseschepen tussen Helsinki en Tallinn, vrijdagavond weg uit Helsinki, zaterdag in Tallinn hamsteren en uitgaan (lees zuipen) en zondagmiddag weer terug.

Estse alcoholproducenten hebben zich helemaal ingesteld op de klandizie uit het Noordelijke buurland. Om gewicht te besparen, en om te voorkomen dat flessen onderweg breken, wordt de drank in plastic flessen verkocht. Vaak zijn dat vierkante flessen, die zijn zo efficiënt te stapelen in een koffertje. Voor bier zijn er gemakkelijk vervoerbare vaatjes van 100 liter.

Van de anderhalf miljoen toeristen die Estland in 2006 aandeden, was 40% Fins. Vrijwel allemaal kwamen zij met de boot, hetzij voor een weekend met een cruiseschip, hetzij met de reguliere veerboot voor een zelf te bepalen aantal dagen.

Het behoeft geen betoog dat de omvang van de alcoholproblematiek in Finland sinds 2004 snel in omvang is toegenomen. En het einde van de toename is nog niet in zicht!

Vergiftigde alcohol ?

In de Pakistaanse havenstad Karachi stierven in de derde week van september 41 mensen na consumptie van illegaal gestookte alcohol. In het islamitische Pakistan is alcohol verboden. Burgers die behoren tot de niet-islamitische minderheden in het land, kunnen een speciale alcoholvergunning krijgen. Aldus diverse krantenberichten.

Opvallend was dat alle berichten het hadden over "vergiftigde" alcohol, en niet over illegale alcohol. Strikt genomen is alcohol namelijk van zichzelf al giftig. En iets wat al giftig is, kun je niet nog een keer giftig maken ofwel "vergiftigen". Je kunt alleen de giftigheid ervan verhogen door bijmengingen.

Illegaal gestookte alcohol kan soms vrij veel nevenbestanddelen bevatten. Dat kan een gevolg zijn van een verkeerd gelopen gistingproces door bijvoorbeeld gebruik van onzuivere gist. Het kan ook een gevolg zijn van een onzorgvuldig uitgevoerd destillatieproces. Naast de gewenste ethylalcohol ("consumptie-alcohol") zijn er dan ook methylalcohol en "foezelolie" (vnl. amylalcoholen) aanwezig.

Methylalcohol is een veelgebruikt industrieel oplos- en reinigingsmiddel dat door de chemische industrie op grote schaal goedkoop geproduceerd wordt. Methylalcohol is giftiger dan ethylalcohol. Geringe hoeveelheden veroorzaken storing van het gezichtsvermogen, een grotere hoeveelheid veroorzaakt blijvende blindheid en nog meer is dodelijk. Methylalcohol is tot een vrij hoog percentage aanwezig in spiritus. Spiritusdrinkers worden heel vaak op den duur blind. Stokers van illegale alcohol lengen hun product soms opzettelijk aan met goedkope methylalcohol. Zij verkopen dus spiritus.

Met de speciale Pakistaanse vergunning door niet-islamieten gekochte alcohol, verdwijnt soms naar de illegale markt. Islamieten met een westerse opleiding drinken vaak alcohol. Als zij buitenlandse relaties hebben, laten zij zich alcohol toesturen. Er is zodoende in Pakistan een illegale alcoholmarkt met kopers en verkopers. Op die markt slaan de illegale zelfstokers hun slag. En ondanks het feit dat er telkens weer slachtoffers vallen, blijft er vraag naar illegale alcohol bestaan.

OOK VOOR OUDEREN ALCOHOL STEEDS MEER EEN PROBLEEM

Tien jaar geleden was 13% van de alcoholcliënten bij de verslavingszorg ouder dan 55 jaar. Momenteel ligt dat bij 20 procent. Het aantal probleemdrinkers boven de 55 jaar is verdubbeld. De "klassieke" alcoholverslaafde is terug van weggeweest.

De afgelopen tien jaar is alle aandacht gericht geweest op het excessieve drinken door jongeren. Daardoor is de "klassieke" alcoholverslaafde uit het gezichtsveld van de publiciteit verdwenen. Die klassieke alcoholist was vrijwel altijd een man van flink boven de veertig jaar, die langzaam maar onherroepelijk de macht over zijn leven aan de alcohol had afgestaan. Alleen binnen de verslavingszorg constateerde men al vroeg een geleidelijke toename van het aantal oudere cliënten. Wij schreven daarover januari 1993 al in dit blad, onder de kop "Ouderen de nieuwe probleemdrinkers".

Ouderen beschikken over veel vrije tijd, en vaak ook over een redelijke hoeveelheid geld, onder andere doordat de kinderen het huis uit zijn. Daarnaast zijn zij vaak alleen komen te staan. Daardoor wordt hun gedrag niet door een partner bijgestuurd, en worden zij niet op tijd naar de verslavingszorg gestuurd. De gemiddelde 55-plusser meldt zich dan ook significant later bij de verslavingszorg dan twintigers of dertigers. Hij doet allang niet meer aan sport of andere actieve vrijetijdsbesteding, en kent ook verder vaak weinig vertier.

Door dat alles is de greep naar de fles gauw gedaan. Een glaasje bij het eten, een glaasje bij de TV, of een slaapmutsje voor het naar bed gaan. Niet verwonderlijk dat onder de 55-plussers het percentage dage-

lijkse drinkers het hoogst ligt van alle leeftijdscategorieën. Van de ouderen drinkt 75% dagelijks, van de jongeren 68%.

Bijna één op de drie 55-plussers die bij de verslavingszorg aanklopt is een vrouw. In de jongere leeftijdscategorieën is één op de vier hulpzoekenden een vrouw. Dat is in overeenstemming met het gegeven dat onder ouderen het percentage vrouwen hoger ligt dan onder de bevolking als geheel.

Herkennen van alcoholproblemen bij ouderen is lastiger dan bij jongeren. Uit zichzelf beginnen ouderen er niet gauw over. Zij hebben vaak meerdere klachten, en wijten alles dan al gauw aan de ouderdom. En zij hebben bijna hun hele leven al zonder problemen alcohol gedronken. Dat er heel geleidelijk een probleem is ontstaan, zien zij daardoor niet.

Ook voor de huisarts maakt de veelheid van klachten en ongemakken van de patiënt, het vaak moeilijk om te zien dat er ook nog zoiets als een alcoholprobleem aanwezig is. En eventuele kinderen komen vaak met het argument "gun pa, resp. opa toch zijn borreltje". Daarmee de bezorgdheid van burens of kennissen, resp. van het personeel van het bejaardentehuis wegwuivend.

Meer aandacht voor dit probleem bij allen die rondom de 55-plusser staan is dan ook dringend gewenst.

Dingeman Korf